

Lůžko pro nemocné a jeho úprava

Lůžko je základním zařízením pokoje pro nemocné. Lůžko má konstrukci z kovových trubek, musí být pevné, pohodlné, musí se dobře mýt, stlát a dezinfikovat.

Běžné lůžko má rozměry: délka - 200 cm, šířka 82 cm a výška 54 cm.

Lůžko pro nemocné bývá polohovatelné. Může se zvýšit celé lůžko, hlavová a nožní část lůžka, v některých případech lze lůžko naklonit i na stranu. Po stranách lůžka je možné vysunout postranice, které mají zabránit pádu nemocného z lůžka. V horní části postele bývá přiřevněn ohnutý rám na zavěšení hrazdičky.

Umístění lůžka v pokoji

Lůžko má být postaveno tak, aby vyhovovala především nemocnému. Nemocný nemá být rušen ani denním, ani umělým světlem a oslňován sluncem. Okno by mělo být chráněno roletami, žaluziemi. Nemocní nemají ležet v přímém proudění vzduchu.

Jednotlivá lůžka mají být od sebe vzdálena nejméně 75 cm, a to proto, aby mohl nemocný pohodlně vstát, a také proto, aby se omezil přenos kapénkové infekce.

Požadovaná vzdálenost mezi lůžky a přístupnost k lůžku ze všech tří stran usnadňuje ošetrovatelskému personálu upravovat lůžka a ošetřovat nemocné.

Základní vybavení lůžka

Do základního vybavení lůžka patří:

- 1) Molitanová matrace v nepromokavém potahu
- 2) Přikrývky lehké, teplé a snadno čistitelné
- 3) Polštáře střední velikosti, naplněné peřím nebo syntetickým materiálem
- 4) Podložka z PVC o rozměrech asi 150 x 100 cm, slouží k ochraně lůžka před pomočením
- 5) Ložní bavlněné prádlo:
 - prostěradlo se pokládá na matraci. Mělo by být tak velké, aby se dalo úpravně zastlat ze všech stran.
 - plátěná podložka se klade na střední část lůžka přes podložku z gumy nebo z plastu. Musí být o něco delší a širší než podložka plastová.
 - polštáře a přikrývky se povlékají do povlaků.Ložní prádlo musí být vždy čisté a celistvé.
- 6) Noční stolek má stát na té straně lůžka, která vyhovuje nemocnému, a má být natočen tak, aby si z něho nemocný mohl sám a bez problémů cokoli vzít. Na příčku nočního stolku se věší ručníky a žinky, na horní plochu se pokládají sklenice s nápoji a lékovka s léky. Noční stolky mají kolečka, aby se mohly podle potřeby přemístit.
- 7) Židle stojí vedle lůžka. Je určena pro posazování nemocného, pro návštěvy a pro odkládání pomůcek

Úprava lůžka

Dobře upravené, vždy čisté a suché lůžko zpříjemní nemocnému pobyt v nemocnici a je ukázkou kvalitní práce ošetrovatelského personálu.

- 1) Lůžko steleme všem nemocným každý den po ranním umytí, před spaním, a je-li to třeba, i během dne.
- 2) Při koupání nemocných lůžko vydezinfikujeme a celé nově usteleme
- 3) Na pojízdný stolek si připravíme dostatek čistého ložního prádla a nepromokavé podložky z PVC.
- 4) Dovoluje-li to stav nemocného otevřeme na pokoji okna a vyvětráme. Při nepříznivém počasí větráme dveřmi do chodby.
- 5) K odložení polštářů s příkrývek použijeme židli přistavenou k dolnímu čelu lůžka.
- 6) Pracujeme tak, aby se lůžkoviny nedotýkaly pracovního oděvu
- 7) Špinavé prádlo odkládáme do pytlů z PVC nebo do pojízdných vozíků k tomu určených. Prádlo znečištěné výkaly se ukládá odděleně do plastových pytlů.
- 8) Prádlo netřepeme, abychom nevířili prach.
- 9) Při úpravě lůžka postupujeme od hlavy nemocného k nohám.

Stlaní prázdného lůžka

Pokud to jen trochu dovoluje stav nemocného, požádáme ho, aby si na chvíli sedl na židli. S přemístěním, je-li třeba, mu pomůžeme.

- 1) Na židli položíme polštáře a na čtvrtinu nebo polovinu složenou příkrývku.
- 2) Uvolníme prádlo kolem lůžka a rozvážeme cípy prostěradla. Podložku z PVC odložíme na přičku dolního čela lůžka.
- 3) Špinavé prádlo dáme do vozíku nebo pytle k tomu určených
- 4) Matraci vysuneme směrem k hlavě lůžka.
- 5) Prostěradlo rozložíme po celé ploše matrace, a je-li dostatečně velké, podsuneme jej ze všech stran pod matraci. na každém rohu prostěradla uvážeme uzel. Prostěradlo pak dobře vypneme a postranní okraje zasuneme co nejdále pod matraci.
- 6) Na střed lůžka postupně položíme podložku z PVC a plátěnou podložku a zasteleme tak, aby byly dobře vypnuté.
- 7) Na prostěradlo s podložkami položíme povlečenou příkrývku. Část přečnívající po stranách založíme tak, aby byla stejně široká jako lůžko. Podle potřeby ji zasuneme pod spodní okraj matrace nebo příkrývkou přikryjeme nemocného.
- 8) Na závěr stlaní položíme na lůžko povlečený polštář.

Stelou-li lůžko dvě sestry, pracují proti sobě po stranách lůžka.

Stlaní lůžka s nemocným

Lůžko je nutno ustlat i tehdy, nemůže-li je nemocný opustit.

Oblečeme si ochranní pomůcky (zástěru a rukavice, případně ústenku)

- 1) Připravíme čisté prádlo, podložku z PVC a vozík nebo pytel na špinavé prádlo. Může-li se nemocný otáčet, odložíme na židli polštáře a přikrývku a otočíme jej na bok.
- 2) Na volné straně lůžka uvolníme prádlo, rozvážeme cípy prostěradla. Použité prádlo stočíme až k tělu nemocného.
- 3) Na prázdnou matraci položíme čisté prostěradlo a podložky a zasteleme.
- 4) Přetočíme nemocného na ustlanou polovinu lůžka.
- 5) Špinavé prádlo sbalíme a odložíme do vozíku. Podložku z PVC odložíme na dolní čelo postele.
- 6) Rozložíme, vypneme a zasteleme prostěradlo a podložky a otočíme nemocného na záda.
- 7) Podle potřeby převlékneme pokrývku a polštář a upravíme na lůžku.

Nemůže-li se nemocný otočit na bok (např. při zlomeninách dolních končetin, při zranění páteře), vyměňuje se prádlo po šířce lůžka. Prádlo vyměňují dvě sestry.

- 1) Polštář a přikrývku odložíme.
- 2) Špinavé prádlo postupně shrnujeme od hlavy k nohám.
- 3) Na horní část uvolněné matrace položíme prostěradlo stočené po šířce, zasteleme a svážeme cípy.
- 4) Postupně stáčíme pod nemocným špinavé prádlo a rozvinujeme čisté prostěradlo a pomáháme mu nazvednout tu část těla, pod níž prostěradlo svinujeme a čisté rozvinujeme. Prostěradlo vypneme a zasteleme pod dolní část matrace.
- 5) Látkovou podložku a podložku z PVC stočíme z jedné strany po šířce do poloviny a podsuneme pod nemocného. Jedna sestra pomáhá nemocnému nadzdvihovat pánev, druhá pod něho podložky podsuně. Společně pak zastelou podložky pod matraci.
- 6) Podle potřeby převlékneme pokrývku a polštář a upravíme na lůžku.

Vozík nebo pytel se špinavým prádlem odvezeme do vyhrazené místnosti a zařídíme jeho přepravu do prádelny.

Umyjeme si a vydesinfikujeme ruce.

